

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ**

Державний біотехнологічний університет

**Факультет менеджменту,
адміністрування та права**

**Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та
соціально-гуманітарних дисциплін**

ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

Методичні вказівки до вивчення дисципліни

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти денної та заочної форми спеціальності 015
*Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові технології)*

**Харків
2024**

ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

Методичні вказівки до вивчення дисципліни

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми спеціальності 015 *Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)*

**Затверджено
рішенням Науково-методичної
ради факультету
МАП ДБТУ
Протокол № 1 від 17.09.2024**

.

УДК 378:005: 377/378:37.014

Схвалено на засіданні кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін ДБТУ

Протокол № 1 від 12.09.2024 р.

Технології викладання фахових дисциплін: *методичні вказівки до вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання (спеціальність 015 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) форми навчання) упоряд. В.Є. Новікова, М.С. Пономарьова, С.А. Золотарьова – Харків: ДБТУ, 2024 – 46 с.*

Рецензенти:

В.І. Піскун – д-р с.-г. наук, професор, завідувач лабораторії технологій у скотарстві Інституту тваринництва НААН

В.М. Нагаєв – д-р. пед. наук, професор кафедри менеджменту, бізнесу та адміністрування Державного біотехнологічного університету

© Новікова В.Є., Пономарьова М.С.,
Золотарьова С.А. 2024

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Технології викладання фахових дисциплін» – це провідний вектор з основних спеціальних навчальних дисциплін, що формують профіль фахівця професійної освіти.

Метою дисципліни «Технології викладання фахових дисциплін» є формування системи знань про суть педагогічних та психологічних засад технологічності викладання фахових дисциплін.

Завданнями дисципліни «Технології викладання фахових дисциплін» допомогти бакалаврам глибоко оволодіти знаннями щодо науково-теоретично-практичних засад технології викладання фахових дисциплін, та основних понять викладання, суті методики викладання, технології викладання при підготовці майбутніх фахівців у навчальному середовищі, формування вміння застосовувати здобуті знання у практичній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен оволодіти наступними компетенціями, відповідно

стандарту освіти та освітньої програми:

- здатність приймати обґрунтовані рішення при використанні педагогічних технологій у процесі викладання фахових дисциплін.
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність працювати в команді;
- здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності;
- здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище;
- здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень;
- здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти;
- здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.

Програмні результати навчання курсу

ґрунтуються на наступних компетенціях:

- володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами;
- доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами;
- володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти;
- застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі;
- діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.

Ці знання дозволяють раціонально

здійснювати професійну діяльність, а також стимулюють зацікавленість у професійному й особистісному зростанні.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Предмет, мета, завдання курсу «Технології викладання фахових дисциплін».

Тема 2. Педагогічний процес як система, загальна дидактика як галузь педагогіки.

Тема 3. Технологічний підхід у педагогіці, ОКХ, ОПП.

Тема 4. Основні методичні засади процесу навчання, технологічні засади реалізації компетентнісного підходу у освіті, НРК, Законодавча освітня база України.

Тема 5. Характеристика основних методів навчання.

Тема 6. Основні форми організації навчання у вищій школі.

Тема 7. Теоретико-методичні засади педагогічного контролю.

Тема 8. Технологія програмованого навчання.

Тема 9. Технологія «Опорних схем» В.Ф. Шаталова.

Тема 10. Технологія «Кейс-Стаді».

Тема 11. Проектна технологія

- Тема 12. Технологія проблемного навчання
- Тема 13. Технологія «Мозкового штурму»
- Тема 14. Ігрові технології
- Тема 15. Технологія розвивального навчання
- Тема 16. Технологія SMART-освіти
- Тема 17. Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів.
- Тема 18. Організація науково-дослідної роботи студентів з педагогіки
- Тема 19. Ділові ігри в процесі навчання
- Тема 20. Евристичні технології у навчанні
- Тема 21. Технологія аналізу ситуацій (Action learning)
- Тема 22. Суть інформатизації педагогічного процесу.
- Тема 23. Інформаційні технології навчання
- Тема 24. Національна е-платформа
- Тема 25. Положення про електронний підручник, створення SMART-підручника
- Тема 26. Хмарні технології у навчанні
- Тема 27. Електронні тестові системи
- Тема 28. Технології дистанційної освіти

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Теоретично-методичні засади технологізації педагогічного процесу

Тема 1. Предмет, мета, завдання курсу «Технології викладання фахових дисциплін».

Тема 2. Педагогічний процес як система, загальна дидактика як галузь педагогіки.

Тема 3. Технологічний підхід у педагогіці, ОКХ, ОПП.

Тема 4. Основні методичні засади процесу навчання, технологічні засади реалізації компетентнісного підходу у освіті, НРК, Законодавча освітня база України.

Тема 5. Характеристика основних методів навчання.

Тема 6. Основні форми організації навчання у вищій школі.

Тема 7. Теоретико-методичні засади педагогічного контролю.

Змістовний модуль 2. Педагогічні технології у викладанні фахових дисциплін

Тема 8. Технологія програмованого навчання

Тема 9. Технологія «Опорних схем» В.Ф. Шаталова

Тема 10. Технологія «Кейс-Стаді»

Тема 11. Проектна технологія

Тема 12. Технологія проблемного навчання

Тема 13. Технологія «Мозкового штурму»

Тема 14. Ігрові технології

Тема 15. Технологія розвивального навчання

Модуль 3. ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

Тема 16. Технологія SMART-освіти

Тема 17. Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів.

Тема 18. Організація науково-дослідної роботи студентів з педагогіки

Тема 19. Ділові ігри в процесі навчання

Тема 20. Евристичні технології у навчанні

Тема 21. Технологія аналізу ситуацій (Action learning)

Змістовний модуль 4. Технологічні засади інформатизації викладання фахових дисциплін

Тема 22. Суть інформатизації педагогічного процесу.

Тема 23. Інформаційні технології навчання

Тема 24. Національна е-платформа

Тема 25. Положення про електронний підручник, створення SMART-підручника

Тема 26. Хмарні технології у навчанні

Тема 27. Електронні тестові системи .

Тема 28. Технології дистанційної освіти

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п /с	ла б	ін д	с.р.		л	п /с	ла б	ін д	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1 1	1 2	13
<i>Модуль 1. Теоретично-методичні засади технологізації педагогічного процесу</i>												
Тема 1. Предмет, мета, завдання курсу «Технології викладання фахових дисциплін».	8	2	2			4						
Тема 2. Педагогічний процес як система, загальна дидактика як галузь педагогіки.	8	2	2			4						
Тема 3. Технологічний підхід у педагогіці, ОКХ, ОПП	8	2	2			4						
Тема 4. Основні методичні засади процесу навчання, технологічні	8	2	2			4						

засади реалізації компетентнісного підходу у освіті, НРК, Законодавча освітня база України													
Тема 5. Характеристика основних методів навчання	8	2	2			4							
Тема 6. Основні форми організації навчання у вищій школі	8	2	2			4							
Тема 7. Теоретико-методичні засади педагогічного контролю	10	2	4			4							
Разом за модулем 1	58	14	16			28							
Модуль 2. Педагогічні технології у викладанні фахових дисциплін													
Тема 8. Технологія програмованого навчання	10	2	4			4							
Тема 9. Технологія «Опорних схем» В.Ф. Шаталова	10	2	4			4							
Тема 10. Технологія «Кейс-Стаді»	10	2	4			4							
Тема 11. Проектна технологія	10	2	4			4							
Тема 12. Технологія	10	2	4			4							

проблемного навчання													
Тема 13. Технологія «Мозкового штурму»	10	2	4			4							
Тема 14. Ігрові технології	10	2	4			4							
Тема 15. Технологія розвивального навчання	8	2	2			4							
Разом за модулем 2	78	16	30			32							
Модуль 3. Інноваційні педагогічні технології у викладанні фахових дисциплін													
Тема 16. Технологія SMART-освіти	10	4	4			2							
Тема 17. Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів.	10	4	4			2							
Тема 18. Організація науково-дослідної роботи студентів з педагогіки	6	2	2			2							
Тема 19. Ділові ігри в процесі навчання	6	2	2			2							
Тема 20. Евристичні технології у навчанні	8	2	2			4							

Тема 21. Технологія аналізу ситуацій (Action learning)	8	2	2			4							
Разом за модулем 3	48	16	16			16							
Змістовний модуль 4. Технологічні засади інформатизації викладання фахових дисциплін													
Тема 22. Суть інформатизації педагогічного процесу.	8	2	2			4							
Тема 23. Інформаційні технології навчання	8	2	2			4							
Тема 24. Національна е-платформа	8	2	2			4							
Тема 25. Положення про електронний підручник, створення SMART-підручника	8	2	2			4							
Тема 26. Хмарні технології у навчанні	8	2	2			4							
Тема 27. Електронні тестові системи	8	2	2			4							
Тема 28. Технології дистанційної освіти	8	2	2			4							
Разом за модулем 4	56	14	14			28							
Усього годин	240	60	76			104							

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Система оцінювання знань, умінь та навичок студентів передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять. Знання перевіряють та оцінюють у наступних формах:

1. Оцінювання роботи в процесі семінарських занять.
2. Оцінювання роботи під час проведення практичних занять.
3. Проведення проміжного контролю.
4. Проведення поточного контролю.
5. Проведення підсумкового заліку.

Структура навчальної дисципліни «Технології викладання фахових дисциплін»

Зміст, структура залікового кредиту	Аудиторна робота	Складається з залікових модулів: M1+M2+M3+M4	Лекції
			Практичні
			Контрольні заходи (проміжний контроль, модульний контроль)
	Самостійна робота		Підготовка самостійної роботи за обраною темою
Опрацювання додаткової літератури, робота в інформаційних мережах			
Підсумковий контроль (залік)			
Підсумковий контроль (екзамен)			

Загальна модульна оцінка складається з поточної оцінки, яку студент отримує під час практичних та семінарських занять, з оцінок за виконання індивідуального завдання, самостійної роботи та оцінки за виконання модульної контрольної роботи. Студент може набрати 100 рейтингових балів за такою формулою:

$$100 = M1 + M2 + M3 + M4 + ПК,$$

де M1 – аудиторна робота;

M4 – самостійна робота;

ПК – підсумковий контроль.

У свою чергу M1 розраховують за такою формулою:

$$M1 = 3M1 + 3M2 + M3 + M4,$$

де 3M1 – перший заліковий модуль;

3M2 – другий заліковий модуль;

3M3 – третій заліковий модуль;

3M4 – четвертий заліковий модуль;

Студенту дають допуск до участі у підсумковому контролі (залік) у разі отримання позитивних балів за кожним із трьох залікових модулів (60 – 74 бали).

Оцінювання (визначення рейтингу) рівня знань студентів

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 + модуль 3	Модуль 4	Підсумковий контроль	Сума рейтингових балів
20	30	20	30	100

Шкала переведення допоміжних балів у рейтингові

9 – 10 рейтингових балів – 90 – 100

допоміжних балів

7 – 8 рейтингових балів – 75 – 89 допоміжних балів

5 – 6 рейтингових балів – 60 – 74 допоміжних бали

1 – 4 рейтингових бали – 35 – 59 допоміжних балів. Студента направляють на повторне вивчення тем.

Для оцінювання рівня відповідей на тестові завдання модульного контролю знань використовують такі критерії:

90 – 100 % правильних відповідей – 20 допоміжних балів;

75 – 89 % правильних відповідей – 15 допоміжних балів;

60 – 74 % правильних відповідей – 10 допоміжних балів;

35 – 59 % правильних відповідей – допоміжних балів не нараховуються. Студента направляють на повторне тестування.

Поточне оцінювання знань та умінь студентів здійснюють під час проведення семінарських та практичних занять, і воно має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

1. Активність і результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;

2. Виконання індивідуального науково-дослідного завдання;

3. Проходження проміжного контролю;

4. Виконання модульного контрольного завдання. Оцінювання проводять за такими критеріями:

1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;

3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

4) уміння поєднувати теорію з практикою під час розгляду ситуацій, розв'язання задач, проведення розрахунків у процесі виконання завдань, винесених для самостійного опрацювання, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії. Вміння обґрунтовувати свою позицію, узагальнювати інформацію та робити висновки.

Максимальну кількість балів ставлять за умови відповідності виконаного завдання студента або його усної відповіді всім п'ятьом зазначеним критеріям. Інакше оцінку знижують на відповідну кількість балів. Під час оцінювання практичних завдань увагу також приділяють якості, самостійності і своєчасності виконання завдань (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не дотримана, то балову оцінку знизять.

ІНДЗ оцінюють за критеріями: самостійність виконання; логічність і деталізація плану; повнота й глибина розкриття теми; наявність ілюстрацій (таблиці, рисунки, схеми тощо); кількість використаних

джерел (не менше 10); використання цифрової інформації та відображення практичного досвіду; наявність конкретних пропозицій; якість оформлення.

Проміжний тестовий контроль проводять чотири рази за семестр. Під час проведення поточного тестування визначають рівень знань студентів з теоретичних питань навчальної дисципліни.

Тестові завдання охоплюють провідні теми, які вивчають у межах цієї навчальної дисципліни, та згруповані за двома модулями, кожен з яких складається з тестових завдань різного рівня складності.

Підсумковий контроль здійснюють у формі заліку. Контроль включає два теоретичні питання і одне ситуаційне (практичне) завдання. Модульне завдання оцінюють за 20 - бальною шкалою.

20 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, з викладенням оригінальних висновків, зроблених на основі програмного, додаткового матеріалу, законодавчих актів та нормативних документів. Під час виконання практичної частини студент застосовує системні знання навчального матеріалу, що

передбачені навчальною програмою. Висновки до завдань аргументовані та обґрунтовані.

19 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, на основі програмного та додаткового матеріалу зроблено висновки та узагальнення. Під час виконання практичного завдання студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Під час виконання практичного завдання припускається незначних неточностей.

18 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, програмний матеріал викладено згідно з програмним матеріалом дисципліни. Під час виконання практичного завдання студент застосовує глибокі знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практичне завдання виконане в цілому правильно, в повному обсязі.

17 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, програмний матеріал викладено згідно з матеріалом дисципліни. Під час виконання практичного завдання студент ефективно застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практична частина

виконана в цілому правильно, під час її виконання студент припускається окремих неістотних помилок.

16 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, програмний матеріал викладено з незначними погрішностями або без узагальнень. Під час виконання практичної частини студент застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практичне завдання виконує в цілому правильно, під час його виконання припускається неістотних помилок.

15 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, проте під час викладення програмного матеріалу допущено незначні помилки. У процесі виконання практичної частини студент застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практичне завдання виконується в цілому правильно. Під час його виконання припускається неістотних помилок.

14 балів. Теоретичні запитання розкриті неповно, допущено істотні погрішності або помітні помилки. Під час виконання практичного завдання студент без достатнього розуміння застосовує навчальний матеріал,

припускається помилок.

13 балів. Теоретичні запитання розкриті неповно, допущено істотні погрішності, які впливають на зміст відповіді. Під час виконання практичного завдання студент без достатнього розуміння студент застосовує навчальний матеріал, припускається значних помилок.

12 балів. Теоретичні запитання розкриті неповно, з істотними помилками. Під час виконання практичного завдання студент без достатнього розуміння застосовує навчальний матеріал, припускається значної кількості помилок, має значні труднощі, аналізуючи й описуючи ситуації.

11 балів. Теоретичні запитання розкрито неповно або зовсім не розкрито. Під час виконання практичного завдання студент припускається досить велику кількість грубих помилок, має значні труднощі під час аналізу й описування ситуацій, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.

10 балів. Студент не може виконати практичне завдання, має чималі труднощі під час аналізу й опитування ситуацій, виявляє здатність викласти думку на елементарному

рівні. Теоретичні запитання не розкриті.

9 балів. Студент не може виконати практичне завдання, має великі труднощі, аналізуючи й описуючи ситуації. Теоретичні запитання не розкриті.

Якщо підсумковому контролі знань студент набрав 0 – 20 балів, залік вважають не складеним.

5. ЗАВДАННЯ ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ, ІНДИВІДУАЛЬНОЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

Неодмінним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів з вітчизняною та закордонною спеціальною літературою.

Основні пропоновані види самостійної роботи:

- вивчення лекційного матеріалу;
- робота з опрацювання та вивчення рекомендованої літератури;
- вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни;
- підготовка до семінарських занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.

В умовах кредитно-модульної системи самостійна робота є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у час, вільний від обов'язкових видів навчальної діяльності.

Під час вивчення дисципліни «Технології викладання фахових дисциплін» на самостійну роботу відведено 50 % академічного кредиту, і цей час має бути використаний для

самостійного поглибленого вивчення окремих тем дисципліни на вибір, а також для виконання індивідуальних розрахунків.

Викладач визначає обсяг самостійної роботи, узгоджує її з іншими видами навчальної діяльності, розробляє методичні засоби проведення поточного та підсумкового контролю, аналізує результати самостійної навчальної роботи кожного студента.

Індивідуальне науково-дослідне завдання у формі заліку (далі ІНДЗ) передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та їхнє застосування під час розгляду конкретних виробничих ситуацій; розвиток навичок самостійної роботи з літературними джерелами та звітністю підприємства.

ІНДЗ з дисципліни «Технології викладання фахових дисциплін» студенту видає викладач на початку семестру. ІНДЗ виконують самостійно. ІНДЗ для перевірки слід надати наприкінці семестру, але не пізніше терміну проведення підсумкового модульного контролю. Оцінку за виконання ІНДЗ ураховують під час виставлення загальної оцінки з дисципліни. Тематика ІНДЗ

має бути проблемного характеру.

Тему та зміст роботи можна обрати самостійно обов'язково узгодивши її з викладачем. Інакше тему може запропонувати викладач (варіанти тем ІНДЗ наведено нижче).

У процесі виконання ІНДЗ слід опрацювати не менш як п'ять літературних джерел з посиланням на використання певної інформації з них по тексту роботи.

При цьому роботі слід надати практичної направленості і спрямувати її розв'язання певної проблеми або викласти власні міркування щодо особистого погляду на питання, яке розглядають у роботі. Робота повинна включати такі складові елементи: титульна сторінка, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаної літератури, додатки до індивідуального завдання (за необхідності).

Вступ. Має розкривати актуальність обраної теми, її проблематику, мету написання роботи.

Основна частина роботи (може включати декілька підрозділів). Містить характеристику сучасного стану проблеми, опис нормативної бази, погляди різних авторів

на цю проблему, позитивні та негативні наслідки розв'язання проблеми.

Висновки. Мають бути обґрунтованими, щодо досягнення мети роботи, можливо, містити рекомендації для вдосконалення діяльності підприємства.

Список літератури. У кінці ІНДЗ надають повний список використаних літературних джерел, який необхідно скласти у певному порядку. Відомості про літературні джерела, які включені до списку, варто давати згідно з державним стандартом.

Додатки. У додатки можуть бути включені матеріали, що є копіями документів, звітів, або розрахункові таблиці, узагальнені схеми або діаграми. За наявності кількох додатків оформлюють окрему сторінку „ДОДАТКИ”, номер якої є останнім, що включають до обсягу ІНДЗ.

Обсяг надрукованого ІНДЗ повинен становити до 30 сторінок.

6. ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Зміст Державної національної програми «Освіта України – XXI ст.».

2. Психолого-педагогічні та соціальні аспекти підвищення якості підготовки кадрів економічного профілю.

3. Становлення багаторівневої системи підготовки кадрів в університеті.

4. Зміст освіти в системі підготовки аграрних менеджерів.

5. Структура педагогічної системи навчального процесу.

6. Дидактичні принципи навчання та їх розвиток.

7. Показники якості підготовки спеціалістів: кваліфікаційні характеристики, критерії оцінки якості навчання.

8. Цілі, види і форми контролю якості навчання.

9. Професійна майстерність викладача.

10. Контроль якості викладання дисциплін управлінського циклу.

11. Диференціація контролю знань, умінь і навичок студентів.

12. Комплексний аналіз якості підготовки кадрів за результатами контролю.
13. Навчально-методична документація кафедри: нормативна, планова, методична, навчальна, звітно-інформаційна.
14. Розроблення часткових методик викладання навчальних дисциплін.
15. Створення навчально-методичного комплексу з дисципліни.
16. Інноваційні технології навчання у вищій школі.
17. Психологія взаємовідносин студентів і викладачів при аудиторній роботі.
18. Проблеми уваги у студентській аудиторії.
19. Упровадження модульно-рейтингової технології навчання.
20. Індивідуальна робота в умовах групового навчання.
21. Засоби навчання. ТЗН у навчальному процесі.
22. Самостійна робота студентів у процесі навчання.
23. Характеристика навчальних програм економічних спеціальностей.
24. Професійна підготовка менеджерів.

25. Мотивація і стимули відмінного навчання студентів і ефективної роботи викладачів.

26. Педагогічні експерименти.
Передовий досвід у навчальному процесі.

27. Методи активізації навчання та організація їх впровадження.

28. Розвиток демократичних основ навчального процесу.

29. Організація процесу самоуправління навчально-творчою діяльністю.

30. Альтернативні системи навчання.
Пошук шляхів удосконалення економічної освіти.

7. ТЕСТИ З ДИСЦИПЛІНИ "ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН"

1. Яка основна мета викладання фахових дисциплін?

- а) Формування загальних теоретичних знань.
- б) Розвиток професійних компетенцій.
- с) Оцінювання учнів.

2. Що таке педагогічна технологія?

- а) Засіб автоматизації навчання.
- б) Система методів і прийомів навчання.
- с) Виключно використання технічних засобів.

3. Що є основою індивідуалізації навчання?

- а) Єдина методика викладання.
- б) Адаптація навчання до потреб конкретного учня.
- с) Уніфікація навчального процесу

4. Що є складовою частиною технологій дистанційного навчання?

- а) Використання тільки текстових матеріалів.
- б) Використання мультимедійних платформ.
- с) Лише контроль знань.

5. Який метод навчання сприяє розвитку критичного мислення?

- а) Лекція.
- б) Дискусія.
- с) Письмовий тест.

6. Що таке практикоорієнтоване навчання?

- а) Навчання, що виключає теоретичний матеріал.
- б) Освітній процес, спрямований на формування практичних навичок.
- с) Тільки лабораторні заняття.

7. Що передбачає інтеграція інноваційних технологій у навчання?

- а) Використання сучасних цифрових інструментів.
- б) Застосування тільки традиційних методів.
- с) Відмова від теоретичних занять.

8. Яка основна функція педагогічної майстерності?

- а) Виключно контроль навчання.
- б) Мотивація та організація навчальної діяльності.
- с) Застосування технічних засобів.

9. Що є ключовим принципом інтерактивного навчання?

- а) Підхід "учень-центризм".
- б) Передача знань від викладача до студента.
- с) Оцінювання знань студентів.

10. Що входить до етапу планування навчального заняття?

- а) Виконання завдань учнями.

- b) Визначення цілей і підбір методів навчання.
- c) Проведення аналізу успішності студентів.

11. Що таке модульне навчання?

- a) Система, що ділить навчальний матеріал на блоки.
- b) Використання лише тестових завдань.
- c) Навчання без використання оцінювання.

12. Яка мета формувального оцінювання?

- a) Застосування штрафів за помилки.
- b) Контроль рівня знань після завершення навчання.
- c) Моніторинг прогресу учнів під час навчання.

13. Який метод найкраще підходить для роботи в групах?

- a) Індивідуальна бесіда.
- b) Проектна діяльність.
- c) Використання лекційного матеріалу.

14. Що є основною перевагою використання кейс-методів?

- а) Вивчення теорії.
- б) Розвиток навичок вирішення практичних завдань.
- с) Можливість оцінювання студентів..

15. Що є головною перевагою роботи в команді?

- а) Економія часу.
- б) Розвиток комунікативних навичок.
- с) Індивідуальне навчання..

16. Який інструмент сприяє активному залученню студентів?

- а) Використання тестів.
- б) Використання інтерактивних платформ.
- с) Робота з підручником.

17. Який підхід сприяє гнучкості навчання?

- а) Традиційне навчання.
- б) Індивідуалізація освітнього процесу.

- c) Стандартизоване навчання..

18. Що є основним критерієм успішності викладача?

- a) Використання суворих методів контролю.
- b) Здатність мотивувати студентів до навчання.
- c) Ведення лекцій без інтеракції.

19. Що є головною метою освітньої технології?

- a) Забезпечення автоматизації навчання.
- b) Підвищення ефективності навчального процесу.
- c) Зменшення кількості занять.

20. Що таке освітнє середовище?

- a) Середовище, у якому працює викладач.
- b) Система, що забезпечує умови для навчання.
- c) Приміщення для занять.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Азаров Ю. Мистецтво виховувати. – К., 2014. – С. 399.
2. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. — К.: Либідь, 1998.
3. 39. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник. — К.: Либідь, 1998.
4. Андрущенко В. Академічна чесність: ідеал і реальність // Освіта. — 2005. — № 21.
5. Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / За редакцією В.Г.Кременя. Авторський колектив: М.Ф.Степко, Я.Я.Болюбаш, В.Д.Шинкарук, В.В.Грубінко, І.І.Бабин. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. – 384 с.
6. Булах І.Є., Мруга М.Р. Створюємо якісний тест: Навч. посібник.– К.: Майстер-клас,– 2010 – 160 с.
7. Вайс К.Г. Оцінювання: Методи дослідження програм та політики. К.: Основи, 2012. – 110 с.

8. Згуровський М.З. Болонський процес: головні принципи та шляхи структурного реформування вищої освіти України / М.З. Згуровський – К.: НТУУ «КПІ», 2016. – 544 с.

9. Лузан П.Г. Наукові основи організації педагогічного процесу в аграрному вищому навчальному закладі: Монографія / П.Г. Лузан. – К.: 2015. : Міленіум, - 330 с.

10. Луценко І. Педагогічний стиль мовлення / І. Луценко //К.: Дошкільне виховання. - 2012. - № 1. - С. 9-10.

11. Мацько Л. Риторика: предмет, основні поняття / Любов Мацько // Дивослово. - 2011. - № 12. - С. 28-32.

12. Методичні основи розроблення SMART-комплексів для підготовки кваліфікованих робітників у закладах професійної (професійно-технічної) освіти / [Пригодій М.А., Гуржій А.М., Липська Л.В., Гуменний О.Д., Зуєва А.Б., Кононенко А.Г., Прохорчук О.М., Белан В.Ю.]. – Житомир: «Полісся», 2019. – 255 с.

13. Панфілова А.П, Інноваційні педагогічні технології / А.П. Панфілова/ 2009. Видавничий центр «Академія». – 192 с.

14. Тищук Л. І. Творчість як умова

особистісного розвитку і підвищення рівня професійної майстерності педагога дошкільного навчального закладу / Л. І. Тищук // Обдарована дитина. - 2016. - № 6. - С.19-25.

Додаткова:

1. Бабіч Н.Д. Практична стилістика і культура української мови. –Л., 2010.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології . – К.: Академвидав, 2014.
3. Мудник А.В. Учитель: Майстерність і натхнення. – К., 2012.
4. Єрмаков І., Пузіков Д. Життєвий проект особистості: від теорії до практики: Практико-орієнтований збірник / За ред. Л. Сохань. – К.: Освіта України, 2007. – 212 с.
5. Шарко В. Сучасний урок фізики: технологічний аспект: Посібник для вчителів і студентів. – К., 2005. – 220 с.

Нормативні правові документи:

1. Закон України про «Вищу освіту»

- (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>);
2. Закон України «про освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214519>);
3. «Закон України про наукову і науково-технічну діяльність» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>);
4. «Нова Українська школа» (<https://mon.gov.ua/ua/tag/novaukrainskashkol>)
5. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>).

Інформаційні ресурси:

1. Науково-технічна революція [Електронний ресурс]. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Науково-технічна_революція
2. Інноваційні педагогічні технології [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ipro.if.ua/index.php/2012-10-23-11-51-07/82-uncategorised/735-111>
3. Як навчати покоління, яке не може зосередитися [Електронний ресурс]. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/vert-cap>
<https://www.bbc.com/ukrainian/vert-cap>

47391740?ocid=socialflow_facebook&fbclid=IwAR26Ik7Hgmoj_oqJID4162DY7d0EJwoHzDgpQ1Nir78Jauko yxhh9i3nsw47391740?ocid=socialflow_facebook&fbclid=IwAR26Ik7Hgmoj_oqJID4162DY7d0EJwoHzDgpQ1Nir78Jauko yxhh9i3nsw

4. Функціональний підхід до створення комп'ютерного підручника
http://www.ii.npu.edu.ua/files/Zbirnik_KOSN/7/12.pdf

5. SMARTBook [Електронний ресурс]. URL:

<https://www.mheducation.co.uk/smartbook>

6. Mozaik education [Електронний ресурс]. URL:

<https://www.mozaweb.com/uk/index.php>

7. SMARTtech [Електронний ресурс].

URL: <https://www.smarttech.com/en>

8. Положення МОН Укараїни «Про електронний підручник» [Електронний ресурс].

URL: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-elektronnyjpidruchnyk.pdf>

9. Положення МОН України
«Про електронний підручник»[Електронний
ресурс].

URL:<http://nus.org.ua/wpcontent/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-elektronnyj-pidruchnyk.pdf>

9. КЛЮЧ ВІДПОВІДЕЙ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. b
2. b
3. b
4. b
5. b
6. b
7. a
8. b
9. a
10. b
11. a
12. c
13. b
14. b
15. b
16. b
17. b
18. b
19. b
20. b

ЗМІСТ

1. Мета і завдання навчальної дисципліни...	4
2. Програма навчальної дисципліни.....	9
3. Структура навчальної дисципліни.....	11
4. Засоби діагностики успішності навчання	15
5. Завдання до виконання самостійної, індивідуальної науково-дослідної роботи	25
6. Запитання для підсумкового контролю	29
7. Тести з дисципліни «Технології викладання фахових дисциплін»	32
8. Рекомендована література.	38
9. Ключ відповідей для самоконтролю	44

Укладачі: **Новікова Вікторія Євгеніївна**
Пономарьова Марина Сергіївна
Золотарьова Світлана Анатоліївна

**ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ
ДИСЦИПЛІН**

Методичні вказівки до вивчення дисципліни

для здобувачів першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти денної та заочної форми
спеціальності *015 Професійна освіта*
(аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові
технології)

Редактор В.Є. Новікова
Коректор В.Є. Новікова
Комп'ютерний набір і верстка В.Є. Новікова

Підп. до друку 17.09.2024 р. Формат 60x841/16. Гарнітура Таймс.
Друк офсет. обсяг: 2,2 ум.-друк. арк.; 2,5 обл.-вид. арк.